

סיפור המצבה שמסעיר את העולם החרדי

הקדמה: בימים אלו של ספירת העומר שבהם אנו מתאבלים על פטירת 24 אלף תלמידי רבי עקיבא שמתו על שלא נהגו כבוד זה בזה, סיבב הקב"ה ענין מופלא של השגחה פרטית שהחל לפני כחודש ימים וחוזר אחורה יובל שנים, ומסתיים בסוף טוב, שמוסר השכל בצידו.

הסיפור המופלא דלהלן אירע זה עתה עם אחי הרב **דוד קלצקין** שליט"א, ראש הדגל של חברה קדישא חסידים בירושלים, ואני כותבו כפי ששמעתי ממנו:

1

פתיחה: בתוקף היותי ראש הדגל של חברה קדישא בירושלים, מבקר אני בבתי העלמין הר הזיתים והר המנוחות כמעט מידי יום ביומו ולפעמים מס' פעמים ביום, ובמסגרת עבודתי כבר התוודעתי להרבה סיפורים מרגשים ועניינים של השגחה פרטית רבים מספור, אך מה שאירע זה עתה עולה על כולנה,

תחילת חודש ניסן תשע"ח

בעת השתתפותי בהלויה הבחנתי על הקרקע בין הקברים, בדף פרסום של מישוה שעוסק בשיפץ מצבות, וכיון שבמסגרת עבודתי אני עוסק אני גם בתחום המצבות, לכן הרמתי את הדף ותחבתי לכיסי והמשכתי בעבודת הקודש.

כ"ו ניסן תשע"ח

יום גשום וסוער בירושלים, חזרתי בערב מהלוויה בהר הזיתים כשבגדי מלוכלכים מבוצץ, החלפתי בגדים והוצאתי את תכולת הכיסים והנחתים על השידה.

2

כ"ז ניסן תשע"ח

טרם יציאתי לתפילת שחרית אני ממיין את המסמכים וגוזר דינם מי לאשפה ומי יחזור לכיסי, וביניהם אני רואה את אנתן מנשר פרסום של משפץ המצבות הנ"ל, כבר עמדתי להשליך אותה לאשפה, אך מידת הסקרנות שבי גרמה לי אינסטינקטיבית להסתכל על דף הפרסום וראיתי תמונה של 2 מצבות, מצד ימין: תמונת מצבה ישנה מאובקת עם הכיתוב 'לפני' ומצד שמאל אותה מצבה, רק לאחר ניקוי ושיפץ והכיתוב 'אחרי', אני מתאמץ לקרוא את האותיות הקטנות שעל גבי המצבה וכך כתוב שם:

פ"נ האשה עטקה טייבה ע"ה בת הרב דוד שחור ז"ל
בהמשך כתוב: זכתה להיקבר בקברי אבותיה מה שלא
זכו אחיותיה הצ' חי' וסאניה הי"ד

כיון שלא כתוב אמנו ולא כתוב שם בעלה, ומכך שאחיותיה נהרגו עקה"ש, הסקתי שמדובר בניצולת שואה שמתה ערירית ללא זש"ק, בסיום כתוב: **נפטרה כ"ז ניסן תשל"א**, מיד הבזיק במוחי שהיום מלאו 47 שנים לפטירתה של הגלמודה, וראיתי בכך השגחה פרטית נדירה שלאחר ימים רבים שהפתק מונח בכיסי אני קורא אותו בדיוק ביום היא"צ.

בתפילת שחרית בביהמ"ד פינסק קארלין אמרתי קדיש לע"נ, לאחר התפילה סיפרתי לאדמו"ר שליט"א ולציבור המתפללים את המעשה, כולם התרגשו מהסיפור והדליקו נרות והאדמו"ר בעצמו פתח משניות והחל ללמוד לע"נ, ומי רואה אותו לומד ואינו מצטרף?

לאחר התפילה חשבתי לזכות עוד כמה יהודים במצוות חסד של אמת, סיפרתי את הסיפור בקו המשפחתי, משם עבר הסיפור לקווים אחרים ועי"כ התפרסם הדבר והגיע לאלפי אנשים שאיני מכירם שאף הם עשו דברים טובים לעילוי נשמת הגלמודה הנ"ל.

3

ראיתי שהסיפור צובר תאוצה, טלפנתי לבעל הפרסומת ושאלתיו על פרטי המצבה, סיפר האיש שמזה שנים הוא עובד בתחום ומפעם לפעם הוא ביקש מלקוחותיו רשות להדפיס תמונת מצבת קרובם לצרכי פרסום, אך כצפוי איש לא הסכים מפני כבוד המשפחה, וכי מי רוצה שמצבת קרובו ידגמן על פרסומת?

יום אחד פנה אלי הגאון רבי בנימין רימר מראשי ישיבת טשעבין בירושלים (חתנו של מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל) וביקש לשפץ מצבה של קרובת משפחתו (אחות זקנו). סברתי שבמקרה הזה שאין משפחה קרובה שיכולים להיפגע אולי זו הזדמנות, לשמחתי הרבה הרב הסכים, בהסבירו שיתכן שיצא מזה בעתיד טובה לנשמת הגלמודה שמישהו יעשה משהו לטובת נשמתה, וכך מודעת הפרסום מסתובבת כבר מעל 12 שנים. אמרתי לו: חכם עדיף מנביא וסיפרתי לו בהתפעלות על המקרה שבדיוק ביום היא"צ קראתי את הפרסום.

כיון ששמעתי כך, התקשרתי תיכף להרב רימר לספר לו את הדברים ובעיקר לשמוע פרטים נוספים על הנפטר, וכך סיפר: היא עלתה לארץ בשנת תרצ"ד, מס' שנים לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה, וחייה ניצלו בזכות מעשה מסירות נפש, כדלהלן: מלפנים גרו ברוסיה בעיירת מינסק, באותה תקופה הסתבך אביה ר' דוד שחור עם רשויות המס ברוסיה, (יתכן שהרוסים שמעו ששם משפחתו 'שחור' והסיקו מכך שהוא עובד ב'שחור' יא"ק) לילה אחד הגיעו סוכני הקג"ב לעצור אותו, בתו טייבה פתחה בצעקות לשוטרים ואמרה: תעזבו אותי, אני זאת שעשיתי את עברות המס ואבי לא קשור כלל לעסקים, לאחר ויכוחים ובנס גלוי הם עזבו את הבית בידיים ריקות, כנראה לא היה להם כל צורך בנשים לעבודות בסיביר וכך ניצלו חייו. אך האדמה שבערה מתחת לרגליהם גרמה להם לעזוב את רוסיה ולעלות לארץ הקדושה, שתי אחיותיה המוזכרות במצבה כבר היו נשואות אז, ונשארו שם ונספו במלחמה הי"ד.

בשנים הראשונות הם גרו בירושלים בבתי ברוידא ולאחר פטירת הוריה שנקברו בהר הזיתים עברה לגור במרכז הארץ, שם עבדה מעל עשרים שנה כרוקחת של קופ"ח בתל אביב, לאחמ"כ עברה לבית אבות. וכפי שרשום על המצבה חילקה כספים רבים לצדקה ולמוסדות התורה. ממשיך הרב, למדתי בישיבה בבני ברק והייתי משתדל לבקרה אחת לשבוע, ובבין הזמנים ששהיתי בירושלים ביקשתי מאחי שיואל לבקרה במקומי, ביום חמישי כ"ז ניסן תשל"א הוא הגיע לבקרה ולחרדתו מצא אותה גוססת, זכתה שהספיק לומר עמה וידי וקבלת עול מלכות שמים והחזירה את נשמתה ליוצרה, קברנו אותה בירושלים סמוך לקבר אביה. בשלב זה הוספתי לקו המשפחתי גם את החלק הזה שגם הלך והתפרסם כתוספת משלימה לסיפור ההשגחה פרטית.

4

ביום שני השבוע ח' אייר תשע"ח אני מקבל טלפון מיהודי שהזדהה בשם **אהרן**, וכה היו דבריו המצמררים: הסיפור שהתפרסם בשבוע האחרון על ידך הגיע גם אלי בדרך פלא, ומיד כאשר שמעתי את פרטיה נעשה כל בשרי נעשה חידודין חידודין.

וכיון שעל ידך אירע הפרסום והמכשה הגיע לאוזניי אספר לך דברים כהווייתן.

לפני כ-50 שנה, הייתי אז בחור צעיר, ואירע שנכנסתי לקופת חולים בתל אביב לרכוש משחה מסוימת שנצרכתי למרוח על עורי, בהגיעי הביתה פתחתי את האריזה והתרברר לאכזבתי שזו איננה המשחה הנכונה, התמלאתי כעס על בית

המרקחת וחזרתי לשם זעוף פנים בטענות למה רימו אותי, ודרשתי שיחליפו את זה במשחה המתבקשת, הרוקחת ענתה לי שאין אפשרות להחליף לאחר שכבר פתחתי אותה, כעסי התגבר והאשמתי אותם במחדל. מתברר שיחד איתי עמד שם עוד לקוח שביקש משחה ובטעות התחלפו היוצרות, אך בעוד הראשון הגיע מיד להחליף בחזרה, אני פתחתי כבר את האריזה ולכן לא הסכימו להחליף לי אותה, התחלתי לזעוק ולהשתולל, ענתה לי הרוקחת לא אני שירתתי אותך, נקרא לגברת **טובה** הרוקחת, מיד יצאה הגברת מחדרה לשמע הצעקות, ואכן זיהיתי את הגברת המבוגרת שאצלה רכשתי את המשחה, אך כבודי האבוד לא נתן לי להודות בטעות שעשיתי, וכדרכם של אנשים האשמתי אותה בטעות, וכך המשכתי לצעוק, היא לא ענתה, בתגובה זרקתי את המשחה על השולחן ופלטתי משפט נורא **"ילידים שלך תשתמשי עם המשחה הזאת"**, שקט השתרר, גברת טובה לא הגיבה אך פניה האדימו, גם ראיתי שהמוכרת הסתכלה עליה ברחמנות ובכאב, עזבתי את המקום בפחי נפש.

5

לאחר כמה שנים, כבר הייתי מאורס בשעט"מ, ושבת אחת אחה"צ אני יושב בבית הכנסת השכונתי ומאזין לשיעור במסכת אבות והרב קורא בפרק ב' משנה ו' את הסיפור הידוע על הלל הזקן שראה גולגולת אחת שצפה על פני המים ואמר **"על דאטפת אטפוך"** וכו' פירוש: נהרגת מפני שהרגת אחרים, ומי שהרגך אף הוא סופו ליהרג, וציטט הרב את דברי הרמב"ם בפירושו על המשנה: **"אמרו חכמים, במידה שאדם מודד, בה מודדים לו, וזה דבר הנראה לעין, בכל עת ובכל זמן ובכל מקום, שכל מי שיעשה רע ויחדש מיני החמס ופחיתות שהוא עצמו יוזק מן רעות ההם בעצמם, מפני שהוא למד מלאכה שתעשה נזק לו ולזולתו"** הטעים הרב ואמר: הרי ידענו כי מרובה מידה טובה ממידת פורענות פי חמש מאות, ממשיך הרמב"ם ומפרש: **"וכן כל המלמד מעלה שמחדש פועל טוב מן הטובות, יגיעו תועלת הפועל ההוא, מפני שהוא מלמד דבר שיעשה טוב לו ולזולתו"** מוסיף הרמב"ם ומשבח את הפסוק וכותב: **"ודברי הכתוב בזה טובים מאוד (איוב לא יא) כי פועל אדם ישלם לו"** כפי הפתגם הידוע **"וואס מען טוט טוט מען זיך"**

פתח הרב ספר איוב והקריא את דברי המלבי"ם על הפסוק הזה שמסביר: שענין זה, שהעושה רע לזולת גורר רע על עצמו והעושה טוב לזולת גורר טוב על עצמו, אינו בתורת שכר או עונש, אלא מציאות בטבע, וכשם שהמכניס ידו לאש ונכווה מכך, אין זה עונש כי אם פועל יוצא בטבע, וכן האוכל ושבע אין השובע שכר על האכילה כי אם פועל יוצא בטבע שהטביע השי"ת בעולם, כך העושה רע מושך על עצמו רע כפועל יוצא ועאכו"כ העושה טוב מושך טוב על עצמו וסובביו.

סיים הרב ואמר: שמי שכבר נכשל וגרם רע לזולת עדיף שיבקש את סליחתו לפני שיוזק. כיון שעמדתי אז לפני נישואיי, חשבתי לעצמי שחתן מוחלין לו על על עוונותיו וזהו הזמן לבקש סליחה ומחילה מחברים ומלמדים שפגעתי בהם וכן מקרובים ובני משפחה וכו', ואכן כך עשיתי, וכולם מחלו כמובן. אך אותו סיפור כלל לא עלה בזכרוני אז ולכן לא עלה על דעתי ללכת לפייסה ולבקש סליחתה. באותו קיץ נישאתי באושר לרעייתי מלא תקוה לחיים מאושרים, אך לצערנו עובר שנה עוד שנה ועוד שנה והבית ריק, פנינו לרופאים, עשינו כל מיני טיפולים וסגולות, וילדים אין.

דקות ארוכות ואמרתי 'חטאתי לאלקי ישראל ולטייבא עלקא ב"ר דוד' כפי הנוסח המופיע בשו"ע, ביקשתי סליחה ומחילה מכל ליבי, הציבור ענה 3 פעמים מחול לך, משם המשכתי לכותל המערבי בתחושה מרוממת ומשחררת, כי הרגשתי שמן השמים סיבבו את כל סיפור ההשגחה פרטית עם ביום היא"צ כדי שישועתי תבוא, התפללתי מנחה וערבית בבכיות עצומות כפי שטרם התפללתי בחיי, נתתי צדקה לעילוי נשמתה והבטחתי לאבא שבשמים שאם תבוא הישועה אפרסם את הנס בכל דרך אפשרית.

9

בבוקר שבת האחרון ו' אייר תשע"ח ש"ק אחו"ק אני קם ממיטתי ללכת לתפילה, אני שוטף את פניי ומסתכל במראה והנה **שב עורי כבימי קדם, לא ייאמן, הפנים התיישרו כפי שהיו לפני 15 שנה**, הרמתי שאגה, אשתי חשה לכיווני ולא מאמינה למראה עיניה, אני מתחיל לדבר והנה **הקול שלי חזר לקדמותו כבימי עלומיי**, צעדתי לבית הכנסת בריקוד, ידעתי היטב מי הרופא, רופא כל בשר ומפליא לעשות. והנה מגיע קריאת התורה ומסובב כל הסיבות סיבב שהבעל קורא נהיה צרוד ואין מי שיחליפנו, מנסים לחפש מחליף ואיש לא ניגש, בפרט שזה שתי פרשיות - אחרי וקדושים. עשרות שנים הייתי בעל קורא עד לאותו מקרה שמאז לא ניגשתי, אני קם ממקומי וניגש לבימה ופותח בקריאה 'אחרי מות שני בני אהרן' לפתע עלה לי כל הרגש הצבור בתוכי ופרצתי בבכי נורא מול כל הקהל, כך שתי דקות של שקט ומבוכה עד שהצלחתי להמשיך, כל הציבור היו בהלם לקול הנפלא שחזר אלי לאחר שנים, ואז גם הבחינו שצורתי חזרה לאיתנה. לאחר התפילה הודעתי שבמוצ"ש תתקיים סעודת מלוה מלכה רבתי לכל הציבור, שם סיפרתי את הסיפור המלא כפי הבטחתי בכותל המערבי.

וכאן מוסיף לי אהרן: לאחר מאמץ השגתי את הטלפון שלך, איני מכירך ואינך מכיר אותי, אך דע לך שלא בכדי סיפור ההשגחה פרטית התפרסם בכל הארץ, מן השמים סיבבו שזה יתפרסם עד שיגיע אלי, שאזכה להיוושע לאחר שנים של סבל בזכות פרסום הסיפור, וכעת תפרסם בבקשה את החוליה הזאת שסיפרתי לך זה עתה.

סוף דבר

יהודים יקרים, אחיי ורעיי, מסיים ר' אהרן, פגעתם בזולת? אל תחכו שנים עד שכבר יהיה מאוחר, תיכנעו ותבקשו סליחה גם אם סבורים אתם שצדקתם ולא תצטרכו לעבור את הסבל הנורא.

אחרית דבר

אחי ר' דוד מוצף בימים אלו בטלפונים מאנשים שהסיפור הגיע אליהם, והם מספרים כי השלימו עם אנשים שהיו מסוכסכים איתם שנים רבות, חברים ובני משפחה, ועוד כהנה וכהנה.

ישתדל כ"א להרבות שלום בין אחים, טול עט וניר, רשום לפניך רשימה של מי שאתה חושב שאולי נפגע ממך, וכמובן יש להתפלל ולבקש מה' שירענן את הזכרון ויכון הדרך, כי מי יודע מתי פגע במאן דהו ושכח וה' תובע את עלבונו. וגדול השלום שע"כ נקרב את הגאולה בב"א.

יהי רצון שיהיו הדברים לתועלת ולהצלחת ישראל אהרן בן מאנצ'ו

יום אחד הזדמנתי ליד אותו קופת החולים בת"א ונזכרתי בסיפור המשחה הנ"ל, והחלטתי להכנס לפייסה, ואולי ע"י כך תבוא ישועתי. אני נכנס לבית המרקחת מבקש את גברת **טובה**, הם מסתכלים עלי בתימהון, ואומרים: אתה מתכוון ל**טובה שחור**? היא כבר לא עובדת כאן כמה שנים והועברה לבית אבות של כללית בגדרה. באותו רגע לא היה לי פנאי לנסוע לשם, והענין שוב פרח מזכרוני, אך לאחר תקופה נסעתי פעם אחת בכביש בינעירוני ואני רואה שילוט 'גדרה' מיד מזכרתי מהמקרה, והחלטתי להיכנס לעיר ולחפש את בית האבות הנ"ל, אני נכנס ומברר בקבלה על אשה בשם **טובה שחור**, ולצערי נאמר לי שהיא נפטרה כמה שנים קודם לכן, לשאלתי היכן קבורה לא ידעו לענות, אך את שם אביה ידעו לומר לי "טובה בת דוד שחור" ושע"פ הרישום שלהם היא נפטרה בכ"ז ניסן תשל"א ללא ילדים.

מאוכזב עזבתי את המקום ופניתי לחברות קדישא בעיר ובאזור מרכז הארץ, אך לא מצאתי שום מידע עליה. הרבה ברירות לא נשארו לי, החלטתי לעשות כמיטב יכולתי לטובת נשמתה, וכך אני שומר מזה שנים את יום פטירתה, לומד ומתפלל לעילוי נשמתה.

7

וכך ממשיך אהרן את סיפורו בסערת רגשות: לפני כ-15 שנים, בוקר אחד אני קם משנתי בתחושה מוזרה בפניי, אני מסתכל במראה, עיניי חשכו למראה צורת פניי שהתעוותו ע"י עיוות שפתיי, ועקב כך גם הקול שלי השתנה בצורה מוזרה. קיוויתי שזה משהו ארעי ויחלוף לאחר כמה שעות, אך מהר מאוד התבדיתי, פניתי לטובי הרופאים שלא ידעו לעזור לי, אמנם היתה אפשרות לעשות ניתוח שסיכוייה חלשים מאוד, אך זו ירדה מהפרק בשל הסיכון, כאבי הנפשי היה קשה מנשוא, שימשתי עד אז עשרות שנים כבעל קורא מדי שבת בבית הכנסת וכן אמרתי שיעורים מדי יום ובעל תפילה נעים הייתי בשבתות ובימים נוראים וכו', וכעת עקב עיוות קולי לא הייתי מסוגל להמשיך במשרותי אלו בנוסף לגודל הבושה מעיוות הצורה, הלכתי לגדולי ישראל לבקש ברכות, אחד מהם ענה לי שאולי אחפש לתקן משהו שקשור לפה ולדיבור. אני מנסה לשחזר ואין מוצא, לא ידעתי את נפשי, התפללתי להקב"ה שיאיר את עיני, כך עברו עלי שנים רבות עד שהסביבה התרגלה לקולי המשונה ולפרצופי המוזר.

8

בתחילת שבוע שעבר ב' אייר תשע"ח אני שומע בביכ"נ סיפור על השגחה פרטית שאירע זה עתה ליהודי מירושלים בשם ר' דוד קלצקין, שמצא פרסום של משפץ מצבות שעליה רשום השם 'עטקה טוביה בת ר' דוד שחור' בדיוק ביום היא"צ שלה והיא קבורה לפליאתי בהר הזיתים, לאחר עשרות שנים שחשבתי שהיא ודאי קבורה בגוש דן. פניתי תיכף לחברה קדישא בירושלים ואמרו לי היכן היא קבורה (כמה שורות אחרי קברו של האדמו"ר מלעלוב זצ"ל שנפטר ביום כיפור תש"ע), ידעתי היטב מה עלי לעשות, וכבר ביום חמישי עליתי ירושלימה נכנסתי לישיבה וביקשתי מכמה בחורים שיצטרפו אלי בתשלום להר הזיתים, אמרתי את המשניות עם שם האשה ואותיות נשמה, לאחמ"כ חלצתי נעליי פרצתי בבכי נורא שנמשך